

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GŁOS NARODU

Informacyjny dziennik demokratyczny

Nr. 189.

Częstochowa, wtorek 13 sierpnia 1946 r.

Rok II.

W listopadzie spotkanie Wielkiej Czwórki

Czy konferencja pokojowa będzie odroczone do stycznia?

PARYŻ (obs. wł.) — Początek dzisiejszego posiedzenia konferencji pokojowej wyznaczono na godz. 9 rano. Na posiedzeniu tym ma być ostatecznie rozstrzygnięta sprawa, czy Albania będzie dopuszczona do obrad nad traktatami pokojowymi z byłymi satelitami osi czy też nie.

W dniu dzisiejszym spodziewano się przemówienia amerykańskiego sekretarza stanu Byrnesa, przedstawiciela Wielkiej Brytanii lorda Alexandra oraz ministra Manuileńskiego.

Wicepremier delegacji rumuńskiej będzie miała możliwość przedstawienia swych poglądów odnośnie traktatów pokojowych. Na czele delegacji rumuńskiej stoi wicepremier i minister spraw zagranicznych rządu rumuńskiego Tata-

rescu. W związku z tym że do obrad mają być dopuszczeni przedstawiciele b. państw nieprzyjacielskich trudno jest obecnie przewidzieć kiedy będą mogły przystąpić do pracy komisje opracowujące pięć traktatów pokojowych.

W stolicy Francji panuje przekonanie iż możliwe jest odroczenie konferencji pokojowej z dniem 15 września. W

czasie przerwy w obradach pracowały by tylko komisje. Ponieważ w listopadzie odbędzie się spotkanie ministrów spraw zagranicznych Wielkiej Czwórki, którzy omawiać będą sprawę Niemiec należałoby się spodziewać że Konferencja Pokojowa powróciłaby do swych prac dopiero z dniem 1 stycznia przyszłego roku.

Min. Minc przemawia w Genewie

Działalność UNRRA musi być orzedłużona

GENEWA (PAP). — Korespondent PAP informuje, że obrady UNRRA stoją pod znakiem kontynuowania działalności w 1947 roku, względnie przekazania zadań UNRRA innym organizacjom międzynarodowym. W pierwszym dniu odbyły się wybory komitetów obecnej sesji. Przedstawiciel Polski został wybrany przewodniczącym komitetu, którego zadaniem jest przygotowanie do plenum propozycji w sprawie porządku dziennego. Polska wybrana została również do komitetu generalnego ustalającego porządek dzienny i proceduralny. W następnym dniu dyrektor naczelny La Guardia, składając swe sprawozda-

nie podkreślił że działalność UNRRA nie będzie zakończona skoro ma zamknąć swą działalność z końcem 1946 roku. Wskazując na potrzeby poszczególnych krajów na rok 1947 La Guardia ujawnił zgodność zapatrywań z przedłożonym przez Rząd Polski programem importowym i eksportowym na rok 1947. Przemówienie zawierało również wiele krytyczne uwagi o postępowaniu władz okupacyjnych w odniesieniu do wysiedleńców. W dyskusji przedstawiciele Czechosłowacji, Polski, Grecji, Białorusi, Jugosławii i Ukrainy oraz obserwatorzy Austrii, Włoch i Albanii podkreślili konieczność kontynuowania akcji UNRRA w roku 1947, wysuwając ujemne następstwa nagłego przerwania tej działalności. Minister Minc zobowiązał osiągnięcia gospodarcze Polski i wykazał trudności jakie wyniknęłyby bez zapewnienia dowozów zagranicznych w roku 1947. Projektowane przekazanie działalności UNRRA innym organizacjom uznał Minister Minc za nie-realne, skoro nie mają one zapewnionych możliwości spełnienia przekazanych im zadań. Przedstawiciele Ameryki, Wielkiej Brytanii i Francji uznawali potrzebę dalszej pomocy, wyrażając jednak przekonanie, że formy pomocy winny ulec zmianie, gdyż UNRRA była instytucją czasową, która swa zadania okresu początkowego spełniła. Wzręciem i do tego przedstawiciel Norwegii wysunął hasło kontynuowania działalności UNRRA. Po dyskusji obrady przeniosły się do poszczególnych komitetów.

BUNT JEŃCÓW NIEMIECKICH WE FRANCJI

PARYŻ (ZAP). — W jednym z obozów jeńców niemieckich we Francji zorganizowano bunt. 28.000 jeńców przełamano strażnicę i uciekło zbiciem. Bunt został opanowany. Większość uciekinierów złapano. Sa zabici i ranni.

2-go września koniec procesu w Norymberdze?

NORYMBERGA (obs. wł.) — Z Norymbergi donoszą iż w kołach dobrze poinformowanych panuje przekonanie że proces głównych zbrodniarzy wojennych zakończy się w dniu drugim września b. r.

W związku ze zbliżającym się finałem procesu samopoczucie oskarżonych u-

Louis Saillant zwiedza Śląsk

WARSZAWA (PAP). — Bawiący od szeregu dni w Polsce sekretarz generalny Związków Zawodowych p. Louis Saillant przybył wczoraj na Śląsk, gdzie został serdecznie powitany przez tłum zebranych robotników i pracowników zrzeszonych w związkach zawodowych oraz przedstawicieli robotniczych partii politycznych. Już na lotnisku w Gliwicach liczne delegacje robotnicze oczekiwały gościa z Francji. W serdecznych słowach powitał wysiadającego z samolotu p. Saillant z małżonką — w imieniu Związków Zawodowych — sekretarz Centralnego Związku Metalowców, podkreślając znaczenie wizyty jako wyraz jedności klasy robotniczej na całym świecie w dążeniu do budowy nowego ładu społecznego. Przewodniczący CKZZ ob. Witaszewski w przemówieniu swym wyraził głęboką radość z wizyty w Polsce p. Saillant jako zaśluzonego, działacza ruchu oporu w okresie walk z Niemcami i nawiazal do bohaterstkich walk robotników polskich z faszystami i ich wytrwałej pracy nad odbudową demokratycznego państwa wspólnie z chłodem i inteligencją. Omawiając wizytę sekretarza Światowej Federacji Związków Zawodowych jako akcję sojuszu pomiędzy federacją i polską klasą pracującą, mównica wskazał jako cel współpracy międzynarodowej mas pracujących zlikwidowanie pozostałości faszystów na świecie, ugruntowanie pokoju i budowę powszechnego dobrobytu.

Z kolei p. Louis Saillant wygłosił przemówienie, oddając na wstępie hołd pamięci bojowników polskich poległych za sprawę wolności ojczyzny. „Nie chcielej widzieć w mojej wizycie w waszym kraju — podkreślił L. Saillant — jedynie przejaw kurtyuzji. Obecność moja wśród was jest realnym dowodem zblizenia, jakie istnieje i

legło znacznemu pogorszeniu.

DYWIZJA DUŃSKA PRZYBYWA DO NIEMIEC

BERLIN (PAP). Dywizja żołnierzy duńskich ma przybyć do Niemiec, gdzie pełnić będzie służbę okupacyjną w strefie brytyjskiej. Będzie to po wojskach norweskich druga jednostka cudzoziemska zaproszona przez Brytyjczyków do współpracy okupacyjnej.

stale pogłębia się między Polską i francuską klasą robotniczą oraz żywej łączności polskiej klasy robotniczej ze światowym ruchem zawodowym. Polska i Francja w latach ostatnich mają cenną tradycję walki ze wspólnym wrogiem, oba kraje posiadają zdecydowaną wolę dalszej pracy dla dobrej demokracji i zapewnienia klasie pracującej należytej pozycji w świecie. Następnego p. Louis Saillant udał się do Katowic. W godzinach popołudniowych i wieczornych gość francuski odwiedził zakłady przemysłowe na Śląsku, nawizując w czasie zwiedzania ich serdecznie, bezpośredni kontakt z robotnikami.

Powrót Polaków z Zachodu

LEGNICA (ZAP). — Jedną z bardziej aktywnych placówek PUR-u na terenie Dolnego Śląska jest Punkt Etapowy PUR-u dla Polaków, przyjeżdżających z zachodu i południa, w Legnicy. W ostatnich dniach przepłynęła przez ten oddział 2.000 osób dziennie, przyjeżdżających z Wolsburga w strefie okupacyjnej angielskiej. Ewidencja z miesiąca maja wykazuje 17.000 osób, z czerwca — 9.800, z lipca prawie 12.000. Placówka legnicka przeprowadza też akcje repatriacyjną Niemców z terenu miasta i powiatu. W dniu spisu ludności znajdowało się w mieście 14.700 Niemców. W ubiegłym miesiącu odeszły jednak 2 transporty dalsze, które doprowadzą do zupełnego oczyszczenia miasta z Niemców.

GÓRNICY POLSCY NAPŁYWAJĄ NA ZIEMIĘ ODZYSKANĄ

WARSZAWA (PAP). — Na Dolny Śląsk przybył 16 transport górników polskich z północnej Francji. Liczy on 600

SWEDZI NA ANTYLACH

(RAP). Prasa amerykańska poświęca sporo miejsca rozpatrywaniu spraw szwedzkich, akcyjnych towarzyszy handlowych, których zasięg objął liczne tereny dominujące i balońskie następując w zależności od Wielkiej Brytanii. Prasa zwraca uwagę, że szwedzkie faktorie handlowe na Wielkiej i Małych Antylach przeprowadzają swoista politykę plać roboczych, starając się częściowo wyeliminować miejscową konkurencję. Pismo amerykańskie „The Star” stwierdza z gorczyca, że Szwedzi nadużywają udzielanej im gościnności...

OGROMNY TRANSPORT PENICILINY DLA POLSKI

GDYNIA (ZAP). — Do Gdyni wszedł szwedzki statek „Stegeholm” przywożąc na swym pokładzie największy z dotychczasowych transportów penicyliny dla Polski. Transport ten liczy 44 wagonów. Transport ten dopełnił liczby repatriacyjnych z Francji przybyłych na Ziemię Odzyskaną do 4426 osób. Stanowi to mniej więcej połowę przewidzianej chłonności Zagłębia Dolno-Śląskiego.

ZAJAZD PRASY POLSKIEJ W BYDGOSZCZY

WARSZAWA (PAP). — Wczoraj rozpoczęła się w Bydgoszczy ogólna konferencja prasowa zwołana przez komitet 300-lecia miasta.

0 wolność najmniejszego z narodów słowiańskich

Na ziemiach nadelbiańskich, począwszy od Bobry i Kwisy, na zachód aż do Sali, od gór Kruszcowych i Łużyckich na północ po Hawle, niegdyś mieszkał jedynie Słowianie, Serbowie i Łużycy. Prawdopodobnie pomiędzy r. 200—400 po Chr. wysiedlony z odwiecznych siedzib słowiańskich we wschodniej Europie zajęli ziemie nadodrzańskie, skąd w V. przesunęli się nad Odrę, a w VI aż do Sali.

Trudnili się przede wszystkim rolnictwem, uchodząc za lud spokojny, do wojen nieskory. Posiadali niestety brak zmysłu politycznego, nie umieli zjednoczyć się i w spójni szukać siły przeciw zakusom Niemców, którzy już od czasów Karola Wielkiego rozpoczęli ich powolny podbój. Serbowie właścicielom zostali pobici w r. 789, a ostatecznie zgnieleni w r. 927 przez Henryka Ptasznika. Serbowie zamieszkiwali po prawej stronie Elby nieczemu przez kilka wieków opierali się Niemcom. Okrutnie niszczył ich Otton W. (936—977), a jego następcy ziem z ziem ich kierowali wprawę w głąb słowiańszczyzny. Ok. r. 1000 w obronie Łużyczan wystąpił Bolesław Chrobry. W trzech wojnach, toczonych na ziemiach Łużyczan i Milezan, bohaterski król pokonywał Niemców i upokorzał, aż doprowadził do słynnego pokoju w Budziszynie w r. 1018, gdy to Łużycy i Milsko weszły w jego posiadanie. Następcy Bolesława nie poszli jego śladami. Pozwolili im ansadowienie się Niemców na ziemi Łużyckiej, spokojnie patrząc na upadek pobraćców.

Polska, czy była mocarstwem, jagiellońska, czy już chyliła się ku upadkowi, a jeszcze szukała triumfów na przedpolach Wiednia, — nigdy nie pamiętała o Łużycach. Ekspansję swoją kierowała na Wschód, najlepsze siły narodu rozpraszała w beznadziejnych walkach z Tatarami, z Turcją czy z Rosją. Odchodziła od Zachodu, traciła Śląsk i Pomorze, a jednocześnie gubiła się w rozwiązywaniu zagadnień wschodnich. Aż historia zakreśliła ogromne koło i Słowianie niegdyś odrzućni przemocy od Odry wrócili do ziem praojców. I wówczas, znów stała się aktualna kwestia Łużycka.

Okazało się, że w okolicach Budziszyna, przetrzymawczych tysiącletnia niewole, przesładowania i akcje wynaradawiająca. Żyją reszki Serbów Łużyckich.

Zyja — ale...

Gdy wolny jest Paryż i Bruksela, Warszawa i Praga, Gdańsk i Szczecin, to Budziszyn należy nadal do administracji niemieckiej, to w Budziszynie tak samo jak za rządów Hitlera władze sprawuje żandarm niemiecki.

Żużycanie protestują. Żużycanie organizują się i coraz głośniej dopominają się niepodległości. Ich przedstawiciele rozwijają propagandę we wszystkich krajach, a celem jej — **wolność Łużycom!**

„*Ktoś ma nadzieję* bohaterstki naród, jak nie ludy słowiańskie, jak nie Rosja, nie Czesi, nie my, Polacy!”

Sprawa Łużycka — to nie tylko wolność Łużycy, to równocześnie osłabienie Niemiec, to odbudowa na Zachodzie niemal straconego przyczółka Słowiańszczyzny, to sprawa polska.

I dlatego każdy z nas w miarę swych sił i możliwości musi interesować się Łużycami, poznawać ich kulturę, obyczaje, język. Musi żywo popierać pobraćcy naród i głośno dopominać się wolności Łużycy.

A chwila jest wyjątkowej wagi. Jesteż Konferencja Pokojowa nie rozstrzygnęła losu Niemiec, jeszcze nie ustalono ostatecznych granic i bezapelacyjnie nie zatwierdzono wolności czy niewoli tego najmniejszego, a jednocześnie najbardziej odpornego ludu słowiańskiego.

Nie wolno nam oczu zamykać i milczeć. Głęboko musimy walczyć, my wszyscy, jak długi i szeroki jest Polska: **Wolność Łużycom!**

Aż krzyk nasz posłyszają przedstawiciele dalekich, zachodnich mocarstw i na obradach Konferencji Pokojowej uczynią żądanie większej krzywdy i odbudują państwo, które będzie większe od królestwa Monacho, ze stolicą w mieście Budziszynie i z ludem nieugiętym przez wieki, bohaterskim i chociaż małym, jakżeż wielkim.

S. Delfaciński

